

ВКП(б) Звэнигэ райком, да Райисполкомын органжэ

Адрес: п./о. Звэнигово, МАО, Горькая, Тел. № 4

МАРИЙ ПРОЛЭТАР

ГАЗЭТАК

1 ийлап 5 т. 00
6 тылч 2 т. 50.
3 тылч 1 т. 50.
1 тылч — 50.

№ 63 (298) 10-шо АВГУСТ 1935 ИИ

КУРЫК—МАРИЙ РАЙОН ДЭН ТАҢАСЫМАШТЭ ОНЧЫК ЛЭКТАШ!

Иытын дэн кыньэм погымо, тудым мушыш совырмэ да кугыжанышлан пумо нэргэн

(Звэнигэ райисполкомын 4 августышто пунчалмыжэ)

ВКП(б) Крайкомы, Крайисполкомын да ВКП(б) Обкомы, Обисполькомы пунчалжэ почэш Звэнигэ райисполком пунчалжэ:

1. 299,5 гектар гыч кыньэм да 12 гектар кумдык тыч погэн налаш РайЗон планжым пентгэдэм-даш.

2. Иытын кұраш кызытак тўна лаш да 10 августышто пытараш. 10 август мартэ Иытыным мушыш савырэн кугыжанышлан пуэн шук тыман.

3. Пачашым 10 август мартэ кұрын пытараш. Кыньэм шумкыжэ тўгалаш да 1 сентябрь мартэ кұрын пытарыман. Иытын дэнэ кыньэм кұрмо годым кучык—кужыжым ойыркалыман да сорт шот дэнэ кылталыман.

4. Иытын, кыньэ чыкаш вэрэм (йэр, корэм) кажэ колхозлаштэ, Вальштэ 10 август мартэ оячэн налаш йал совет влаклян кұшташ. Иытын, пачаш чыкымашым 10 августышто, кыньэм 5 сентябрьштэ тўгалаш ончыкташ.

5. Кыньэ кылтам 5 сентябрьштэ коштэн кырэн пытараш. Тунамак олымжым вудыш чыкыман. Вуд гыч 5 октябрь мартэ луктын пытарыман.

6. Кыньэ дэн Иытыным кұрын пытарымкэ, 10 кэчэ дэч вараш когдэ нойшым оптэн шындаш йал совет дэн колхоз павленвэ влакым обзатлаш.

7. Иытын дэн кыньэ тулымо, коштымо, да продукцим кугыжанышлан пуымо пашам сайын 1 ноябрьлан шукташ.

8. У мушым вучыдэ, умасэ сэмьн, 1934 ийысэ мушым тулымо, да кугыжанышлан пуымо пашам органызатлаш йал совет влаклян

кұшташ.

9. Иытын дэн кыньэ кұрмо, тулымо, Намдылымэ пашам шукташ кажэ посна колхозышто, йалыштэ график ышташ, йал совет влакым обзатлаш.

10. Кажэ колхозыш, йалыш Иытын дэн кыньэ кұрмо, тулымо тудым мола паша нормым шукташ йал совет влак дэн РайЗон—дан кұшташ. Иктэшлымэ вудымаштэ паша ыштышэ колхозник влаклян паша кэчым ССР Ушэм СНК дэн ЦК ВКП(б) пунчал почэш шотламан.

11. 20 август мартэ йал совет, колхоз, йал влакыштэ колхозник, ышкэт озанлык влак дэнэ техникэски совэшчаным, тугак ўдрамаш влак коклаштэ посна совэшчаным эртарыман. Түшто Иытын дэн кыньэ кұрмо, тулымо, кугыжанышлан пуымо нэргэн Крайком бұро дэн Крайисполкомын пунчалжым лончылыман.

12. Иытын дэн кыньэ кұрмо, тулымо нэргэн, колхоз дэн ышкэт озанлык влаклян участэ агроном влак коч полшэн, тэргэн шоташ РайЗонлан кұшташ.

13. 20 август мартэ Намдылымэ да налаш влаклян инструкторжым ыштэн шукташ Захаровлач кұшташ.

Иытын дэн кыньэ кұрмо, тулымо, тудым йамдылымэ кугу эвэчэнийжым кумдан палэмадэн, тидэ пашам низиш гына аийдымэ влаклян рэшитыльнэ мэр ышталтэш манын чыла йал совет, колхоз влакым Райисполком президиум шиктара.

Райисполком вуйлатышым оймэштэше Альшинский ВКП(б) Райком сэкратарь Сидоркин

Шурно погымо фронт гыч.

„Кү Курык“ колхоз (Сотнур йал совет) 29 ийулышто ойэркалэн түрэдаш лэктэ 20 гектар түрэдмэ. Шудым кугыжанышлан 100% пуэн

„Карл Маркс“ колхоз (Кужмарий йал совет) 30 ийулышто түрэдаш тўгалыэ. Кок кэчыштэ 10 гам вэлэ түрэдыныт „Ударник“ луман пырдыж газэт лэктэн. Паша кэчым жапыштэ везат.

Тулык Опай „Волгынчо“ колхоз (Иемэнца йал совет) 31 ийулышто түрэдаш пижэ. Пасушто шокшо кэчкыш организоваймэ. Йоча йасльэ ышкэ пашажым сай ышта. Машина шындаш сарайым ышташ тўгалыныт.

Краснойар йал совет „Шэмэр“ колхозышто 19 га уржа түрэдмэ. Пасушто пырдыж газетым луктыт Смэлова йолташ канымэ годым газэт лудмашым эртарэ. „Шалангуш“ колхозышто 15 га уржам машина дэнэ түрэдыч.

Шопкэрекий дэн Грозов

СҮРЭТЫШТЭ: Арбайтар нэмыч колхозышто (Крым) Шульц йолташ шожым түрэдэш

Пэрвэй бригадэ олчылно

Молотов лумэш колхозышто (Краснойар йал совет) пэрвэй бригадэ, шурным сай погэн налаш кокымышо бригадэ дэнэ солдбо ворым ыштэныт. Пэрвой бригадэ ышкэ ўмбак палмэ обзатальсвыжым паша дэнак шуктэн толэш. Паш нормым тэмьмэ гына огыл, посна колхозник влак: Никитин Ф., Ана, Кирилова П., Кирилова Т., Ильин Н., Васильев Стэпан, Никитина М., Дэмидов И., Подпил

кина Ана, Лавашова Т. 135 кылта олвэш, кэчэ йэда 200—250 кылтам түрэдыт. Бригадир Морсков И. йолташ пашам сай ышта. Учот пашамат сай шындэн. Посна колхозник влакын паша кэчыштым жапыштэ шотлан толэш.

Пэрвой бригадын паша опытыштым кокымышо бригадышкэт шарап да, чумыр сэнгымашым ыштышаш вэрч кучедалаш кўлэш. Л. Микунш

„Малалла“ түрэд пытарэн

Сэмонаво йал совет түрэд пытарыш. Вуйгэ „Малалла“ колхоз уржам дэнэ 77,6 га түрэдлэтэ.

Кочышмэрыштэ

„Революция 1905 года“ колхоз 64 гектар уржам түрэд пытарыш.

„Кугу Кокшон“ колхоз уржам түрэд лэктэ. 67 гектар уржам түрэд налыбч.

Шурно, вор-влак

Лап йал (Сидельниково йал совет) Смирнова Наталья колхоз пасушто 2 мешак уржа виным түрэд погэн. Кузнецова Ана пэл воз колхоз шурным шолыштын. Поп Утробин 12 корзинга уржа вуйым шолышт погэн. Смирнов Тимофей, Мохаткина Катэя колхоз шурным шолышт соланыт. „Кү Курык“ колхоз (Сотнур йал совет)

члэн Ивэстратов Иван колхоз пасу гыч 27 уржа кылтам шолыштын. Колхозышто шурно ород укэ улмаш.

Мэ тыгай кулак „парихмахэр“, колхоз шурно шолыштышо-влакым кызытак пролетар суд ончыко шогалташ трэбыглэна.

„Мар. Пролетар“ редакцэ дэн, тудын йалкорышт-влак Макеймоа, Тэрпигорав.

Качэствэ-укэ

„Патыр“ колхозышто кугыжанышлан ты маркэ киндым пуэн огытыл. Пашаштэ соцтанасымаш ойкой. Түрэдмаштэ сайлыкым огыт эскэрэ. Козырэва Анан мойн пидмэ кылташт йога вэлэ. Идым эрыктымэ огыл.

Эшпай

У киндым кугыжанышкэ

КОЖЛА СОЛА ЙАЛ СОВЭТ КӨРГЫШТӨ У КИНДЫМ КУГЫЖАНЫШЛАН ПУМАШ ПАША ТЎГАЛМЭ. ШУКЭР-ТЭ ОГЫЛ

„КРАСНЫЙ ОРЕЛ“ КОЛХОЗ 1,5 ТОННЫМ. ЭНЭР ВОЖ КОЛХОЗ 1 ТОН УРЖАМ КУГЫЖАНЫШКЭ НАМИЙЭН ПУЫШ.

„УШЎТ ПАСУ“ КОЛХОЗ (КУГУ ШИГАК ЙАЛ СОВЭТ) 1 ТОН УРЖАМ КУГЫЖАНЫШКЭ НАМИЙЭН КОДЫШ.

„КАРЛ МАРКС“ КОЛХОЗЫШТО (КУЖМАРИЙ ЙАЛ СОВЭТ) ШУРНЫМ ТАЛЫН ПОГАТ. 7 АВГУСТЫШТЭ ИДЫМ ГЫЧ ВИГАК 700 КИЛО УРЖАМ КУГЫЖАНЫШКЭ НАНГАЙЫШТ.

ТУЛЫК ОПАЙ.

Киндэ пуаш огытат шоналтэ

„1 май“ колхоз (Погын ты мартэ киндым нангайэн огытыл. Вуйлатышэ Пэтров пашам пэшак начар ышта 3-шо бригадыштэ гына паша сай органызатлымэ. П. Нолгэр дэн Поливин

гын ты мартэ киндым нангайэн огытыл. Вуйлатышэ Пэтров пашам пэшак начар ышта 3-шо бригадыштэ гына паша сай органызатлымэ. П. Нолгэр дэн Поливин

Уставым пудыртылэш

„Киров“ лумэш колхоз (Нэтиал йал совет) вуйлатышылан Окатов Павыл шога. Тудо колхоз уставым илышыш пуртынаш годым, ышкэжак пудыртылэш. Кокйыш шурным иктэшлымэ ваштарэш шогыш.— „Мэ ышкэнан удымым ышкык түрэдына“ манын колхозник влакым агити ровайышт. Кызыт тудын ойжо дэнэ посна түрэд коштыт.

Окатовым тыгай пашажлан сутыш пуымо да лийшэ титакым тёрлаташ пижмэ. КИМ

Чарныдэ, йошкар обоз дэнэ кугыжанышкэ киндым пуэн шогаш

СҮРЭТЫШТЭ: „Ворошилов“ колхозышто (Крым) шийын, тунамак кугыжанышкэ колташ шурным эрыкташ

Йал совет көргыштө эн ончыч

Мэ у шурным сай погэна. Эрдэнэ эр пашаш лэктэна. Лэкмэкэ ўчашэн, кылта шот дэнэ түрэдаш тўгалына. Пасушто канымэ жапыштэ газетым лудына. Пасуэш кок пырдыж газетым лукна.

Мэ у шурным шийын, идым гыч вигак кугыжанышкэ колтышна. 6 августышто 6 центнер, 7 августышто 7,3 центнар уржам кугыжанышкэ намай-

эн пушна. Тыгэ кугыжанышлан киндэ пумаштэ Кужмарий йал советышто ончыл вэрэм нэлна.

60—№-ан газеташ склад-лэвэдмэ огыл—манын сэрэнда ыльэ. Мэ кызыт иктэ огыл, кум складым лэвэд шындышна. Моло пашаштат ончык лэкташ вэрч тыршэна.

Колхозник влак: Блинов М., Мавжуров А., Кузьмин „Йошкар саска“ колхоз

ПАСУШТО КУЛЬТУР-МАССЭ ПАША РҮДӨ ВЭРЫШТЭ ЛИЙЖЭ

Газетым пасушко

Районштына газет шарыме паша пашак начар. Газет шарыме-облась конкурсен условийжым шуктэа огына шогд. Ик могырым тыште поштын пашажым титаклыде ок лий Вэт газет шарыме чумар паша нунын умбалне кийа. Райсполком газет шараш йал совет-влаклан планым пуэн. Лягушин, Кукшээр, Кужмар йал совет-влак сэдэ плавым папке кокла гыч лукташ лудыт. Кукшээр йал советыште ик тунгышшат марла газетым налмаш укэ. А ышке вэт учытыл улыт. Лягушин йал совет цисменосец Спиридоновлан 25 экз. „Марий Комун“ шараш пумо. Тудо 3 экз. вэ-лэ шарэн. Нагорин гыч Буслайев ден Жандароват тгак. „Авангард“ колхоз (Нагорин йал совет) счэтовод Швецов „Учет в социалистической Земледелии“ журвалым йанвар гычак выписайен, тачат налмаш укэ.

Кужмара пошто агент Сэргей в газет шараш огешат шоналге. Кажне кечын йу вэле коштеш. Майоров дэч 11 т. 36 ыраш подпсыкым надын. Тудо газет тачат ок тол. „Дружба колхоз“ (Кужмарий йал совет) ден Разин колхоз (Шемшурго йал совет) нимогай газетым налмаш укэ-анын Комсомол сэра.

„Шемэр“ колхоз (Краснояр йал совет) колхозвик-влак 85 тэнгэш газетым налмаш лиыч. Но вуйлаты-

ше Кузьмин баштыш ок сам ыш пу. Сандэнэ колхозвик-влак кызтат газетым лудмашт укэ-мавын Иркин П. сэра. „Чодра химик“ промколхоз (Нудра Мучаш йал совет) вуйлатыше Головкин правл-нылан нимогай газетым выписывайен огыл. „Йошкар пашачэ“ колхозыштат тгак. „Кр. Волгарь“ колхозышто (Кугу Шига йал совет) 45 кудо уло. Туге гынат ик экзэ-пльар газетымат огыт нал. Обишвар школыш „Иамдэ лий“ газетым аурлы гыч выписайме. Тачат ок тол. „Нур Сола“ колхозышто (Обишвар йал совет) газет нумалше Герасимов подпсыч-ик-влаклан толшо газетым ужала. Алексейев Мислай „Мар. Пр.“ газетан сэралтын гынат газет ок тол манын „Чойа“ увертара. Лиша йал советыште колхозник-влак нимогай газетымат огыт нал. Лиша д кол газетлан сэралтын гынат, кок номырым вэле надын. Кожайск почто ала кушко йомдарэн.

Пошто пашачэ-влакын тыгай алама пашашт пешашуко. Нуно, тыгай койшашт ден районшты газет шарыме пашам торм-злен шогат. Шурно погымо жапыште тиде ситыдымашым руалынак пытараш күүлеш. Кажне подпсыч дэке газетым, журн-дам кидышкыжак вайийен пумаш. Тунам гына газет налмаш шуклийеш. Союзлэчатлыш тиде шотышто кид кэргалтэ-вак пижашыжэ возеш.

Суд ончыко

„У Азиял“ колхозышто (Пэтйал йал совет) писменосец Катик Микалэ йалкор влак пиемам почын лудэда. Тыге Кирилов Микалыч пиемам лудын. Подпсычкылан толшо газет-влакым ок пуэдэ, йомдара АЗИАЛЫСЭ

„У Илыш“ колхоз

(Лиша йал совет) писменосец Яндов Г. газетын кб сэра ойлэн коштеш. Газет шараш ок тыршэ.

САПОЖНИК

Кужмарий поштышто нимо шотым от му. Выписайме газет тылзэш ик-кок номыр гына толэш. ИКШколын „Мар-

Инын дэч газет шереш тунэмаш

Помар йал совет писменосец Миросов 400 тэнгэш газетым калык коклаш шарэн. Сотнур пошто агент Яковлев 40 экз. „Марий Комун“ газет налшым муын.

„Шолангуш“ колхозышто (Краснояр йал совет) 14 экз. газет 4 журвалым налыт. Кок кудеш ик газет толэш. „Самолёт“ колхозышто (Нуктуж йал совет) 71 ийаш шонго кугыза Сайгидия Петыр эртак газетым лудыш ила.

Сидельниково йал совет кбргыш то газет нумалше Романов 450 тэнгэш газетлан подпсыкым поген.

„2 Пятилетка“ колхоз (Кужмара йал совет) писменосец Схворцов 87 экз. газетым шарэн. Кызыт пашам чот ышта. А. Т.

50 тэнгэ пөлөкым нальэ

Ташнур промколхоз член Янайев поштышто коштеш. Тудо шке пашажым сай ышта. Сэрыш, газет влакым жапыште кондыштеш. Садлан тудым Звенигэ Р. О. С. 50 т. окая дэне пөлөкым.

Торошин газет лутдэ ила

Ташнур тунгалтыш комсомол организацин (Кожла Сола йал совет) организаторыжэ Торошин колхозник, ыш кэт озанлыккан шемэр массэ коклаште газетым нимо нарат огеш шарэ. Тудо ышкэжат ик газетланат подпсыкым ыштэн огыл. Газет лутдэ ила. Кузе ок вожыл гыч? „Э.“

Чондымо бюрократ влак йал кор замэткым шувалмыла ончат

Рабсалькор сэрыш ден газет замэткэ тэргымашым жапыште шуктэн шогымо вэргэн партий дэне правительствын пэнгыде пуачалжэ уло. ВКП(б) райкомат тиде чотышто паш раш каласэн. Но район организаци-влак рабсалькор сэрыш ден газет замэткэ—влак тэргымашым ныгунарак огыт аклэ. Нуно тиде пашам шувалмыла ончат. Идалык дэне замэткэ-влакым тэргыде кужгү, бюрократ папке коклаштышт шуктат. Сандэнэ „Марий Пролетар“ редакцэ ги 1934 ийыште колтымо 65 замэткылан тачат ваш мут налме огыл. Тэне редакцэ гыч вуйгэжэ түрлө организацилаш 207 замэткэ тэргаш колтымо. Тупаш ваш мутым 41 замэткылан, альэ 21% гына налме. Вэрласэ организаци влакын рабсалькор сэрыш умбак тыге йуштын ончымышт тышачынак паш раш палэ. Тыгай койышлан эн чотшо район мландэ пөлкэ паш уста. Тыште умасэ 21 замэткэ да тэнасэ 34 замэткэ ала кушто папке коклаште дёршан возыныт. Тудо тэне вуйгак 12 замэткылан гына ваш мутым пуэн. Мольжо кунам тэргалтеш, райЗО вуйлатыше Морозов ушешат ок нал.

Прокурорлан йалк р-влак замэткэ тэргымаште примернэ лийын шогыман ыльэ. А тудо гыч ышкэжэ волокит папчаш куктайт шичын. Тудо умаштэ колтымо 16 замэткылан тачат ваш мутым пуэн огыл. Тэне 50 замэткэ колтымо. Тупаш 16 замэткылан гына ваш мутым пуэн. Кодшо 34 замэткэ кушто?—палаш паш йбсб. Моло организылаштыт тыгак. Райсполкомышто умасэ 3 да тэнасэ 4 замэткэ; милицыште умасэ 5 да тэнасэ 9, РОНОшто умасэ 2 да тэнасэ 18, Райкомолышто умасэ 3 да тэнасэ 6, Райпотребсоу-

зышто умасэ 2 да тэнасэ 1, Райфштыто умасэ 3; сберкасыште 1; поштышто 2; Звенигэ лэстранхозышто 1, посна йал совет ден колхоз-влаклаште умасэ 9 да тэнасэ 50 замэткэ тэргалтдэ кийа. Тиде факт—влак вэрысэ организаци—влакын красавык вуй шиймаш ончымо вэргэн партий ден правительствэ лукмо директивым пудыртымым ончыкта.

Ме тыгай чондымо—бюрократ, йалкор замэткэ умбак шувалмыла, йуштын ончымашым ныгузэат чытэн огына керт. Уло рабсалькор замэткэ—влакым содор тэргэн, редакцыш ваш мутым пуаш тэрытлэна. ВКП(б) райком тиде чотышто күүлеш выводем ышта дыр шонэна.

Вэт шоналтан гына күүлеш. Рабсалькор-влак ышке пие пэрашт ден социализм баштыме пашашт паш ку-су полышым пуэн шогат. Умаштэ гына тэргэн налме 1:8 рабсалькор—влак сэрыш полшымо дэне 2 йэ-нгым партий ден комсомол гыч 3 йэнгым колхоз гыч лукмо. 23 йаглан түрлө мэр ышталтыш. 4 йаглан административнэ мэр, 23 йэнгым сутыш, 3 йаглан выговор пумо. 6 йэнгым папа гыч лукмо. Тиде чылажат виан таза улшо рабсалькор армий полшымо дэне лийын.

Редакцэ.

Умыталрэна

Васьякин Шачышэ, Ужто Эскершэ, Пачемыш, Красновлак паш изи фактым возэда. Тиде шырдыж газетлан вэле йбра.

Рыбаков, Калышэ, Колхозник, Шымлышэ, Роженица, Туж вуй, Сорла, Пистэ, Шкэнан, В. Иванов, Ужто Эртышэ, Камзнев, Шолкэрский, Миклуш, П. Зорин, Омут-ядский, Тулык Огай, Пугачев, Н. Левашов, Йелис Пётыр, Свой Сеньков В. И., Алексейев, Сайемдышэ взымыда вараж кодын.

Колхозник, Комсомол, Шымлышэ, Эрсавэ, Чэрнослав, Ужто Кома-взымыда газетлан ок кэлшэ.

Ответственный редактор С. В. МАКАРОВ

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Звениговский райфинотдел предлагает всем организациям и учреждениям подлежащим к регистрации своих штатов, ставок заработной платы, а также и сметы административно — управленческих расходов, во вторую очередь к 1 октября 1935 года должны зарегистрироваться.

1. Все школы с 10 августа по 20 августа;
2. Все лечебные учреждения с 20 по 31 августа;
3. Все промколхозы, совхозы, коопхозы с 1 сентября по 10 сентября 1935 года;
4. Все сельские потребительские общества с 10 по 20 сентября;
5. Все прочие организации.

Для указанной регистрации необходимо представить по установленной форме регистрационные карточки и т. д.

О подробностях смотрите Марправду от 15 июля за № 161. Организациям, уклонившимся от регистрации будут закрыты кредиты и виновные лица будут привлечены к ответственности. РАЙФО.

Пырдыж газетым колхоз йэда лукташ

„Заря“ колхозышто (Моркйал йал совет) пырдыж газетым организовайме. Но тиде пырдыж газетым йужо колхозник влак пытараш тыршат. Колхоз вуйлатыше Давылов ышкэжак—Тыгай осал пашам ида ыштыл. Тыгай газет мезан колхозышто ок күүл манэш. А тошто счэтовод Подтыжкин радколлегий член влакым мыскылан гына коштеш. „ПРИЗЫВНИК“ колхозыштат тыгак. Вуйлатыше Кудрявцев—пырдыж газетым луктын авторитетым йомдарада манэш. Ышкэжэ иктаж титакым ышта гынат, пырдыж газетым

возаш арыкым ок пу.

НУКТУЖ йал совет кбргышты 5 колхоз уло. А пырдыж газет ик вэрэат ок лэж. Эсогыл йал советыштат огыт лук. Комсомолэс влак тиде папа дэч брдышты шогат.—Манын Идисан сэра. „В. ГОРКО“ колхозышто (Кугу Парат йал совет) К. Д. Михайловым пырдыж газет редакторлан сайлымэ ыльэ. Тудо ик кана луктат, варажым мондыш. А ышке тудо учачыл.

„Ташнур“ промколхозэш лэжше „Рвэзэ Ушэм“ пырдыж газеташ счэтовод Мемнонов Максим сэрыме ыльэ. Тудо тидлан сырэн, газетым

кушкед кышкэн. Мемнонов комсомолышто чотлалтэш.

Тиде факт влак пырдыж газетын кугу значенийжым аклыдыман гыч, капитализм дэч кодшо тэндэнцин косаж гыч лэктэш. Адак вэрысэ партий организаци влакат пырдыж газетым вуйлатэн огыт шого. Сандэнат пырдыж газетым тыге шбрын ончымаш койэш.

Кызыт шурно погымо, кугыжанышлан кинде пумо жапыште пырдыж газетым чыла вэрэ, эн ончычак кажне колхозышто, бригадыште, таборыште лукташ күүлеш.